

Behandeling

Gegevens ♦ extra info patiënt:

ZUURSTOFBEHANDELING THUIS

1/4

Je lichaam lijdt aan een tekort aan zuurstof. Bij de minste inspanning ben je buiten adem en voel je je moe. Om dit zuurstoftekort te compenseren, heeft je arts je een zuurstofbehandeling voorgeschreven.

Deze behandeling verbetert je levenscomfort. Je dagelijkse activiteiten als de huishoudelijke taken, de trap opgaan en boodschappen doen, verlopen makkelijker.

De kleine flessen met gasvormig zuurstof (O₂) kan je vervoeren in een zak of op een wagentje. Ze maken mogelijk dat je de behandeling buitenshuis kan voortzetten en zo je sociale en professionele activiteiten verder kan blijven uitoefenen.

Hoe moet je dit geneesmiddel gebruiken?

Het is belangrijk dat je de richtlijnen van je arts aangaande het zuurstofdebiet en de dagelijkse behandelingsduur strikt naleeft zonet is je behandeling niet doeltreffend.

Het zuurstofdebiet wordt door je arts bepaald op basis van de resultaten van de meting van de zuurstoftoevoer naar je bloed en is aangepast aan je behoeften. Het debiet bij inspanningen kan anders zijn dan het debiet in rusttoestand. **Het debiet mag nooit worden veranderd zonder toestemming van je arts!**

Om maximaal voordeel te halen uit de behandeling moet je de dagelijkse duur die door je arts werd voorgeschreven, naleven. Wel mag je de zuurstof langer gebruiken dan voorgeschreven, maar dan zonder het debiet te wijzigen.

De zuurstof wordt gewoonlijk toegediend met behulp van een neusmasker - *kleine plastic buisjes die aan de ingang van de neusgaten worden aangebracht* - of soms met behulp van een masker dat de neus en de mond bedekt. **Je behandeling is het doeltreffendst als je zo veel mogelijk door je neus ademt.**

Bekijk elke dag de drukmeter van de gebruikte zuurstoffles zodat je niet zonder zuurstof valt. Verwittig je apotheker tijdig als je nieuwe zuurstof nodig hebt.

Indien je nog vragen hebt, raadpleeg je apotheker of arts!

Hoelang duurt je behandeling?

Voor sommige patiënten is de zuurstofbehandeling slechts tijdelijk, voor anderen levenslang. Onderbreek je behandeling nooit op eigen initiatief. Praat erover met je arts!

Het gebruik van de zuurstoftherapie

Indienststelling

- ◆ Was je handen (! uitsluitend met water en zeep);
- ◆ Ga na of de debietmeter gesloten is (ingesteld op 0 l / min);
- ◆ Ga achter de fles staan en hou voldoende afstand. Ga nooit voor de kraanuitgang staan, zo voorkom je dat je kleine deeltjes in de ogen krijgt;
- ◆ Open langzaam, zonder te forceren, de kraan van de fles;
- ◆ Regel het debiet en controleer de doorstroming van de zuurstof (met vochtige vinger voor de uitgangsoeningen van het masker of controleer de vorming van gasbelletjes in de luchtbevochtiger).

Buitendienststelling

- ◆ Was je handen (! uitsluitend met water en zeep);
  - ◆ Sluit de kraan van de fles;
  - ◆ Laat de naald van de debietmeter tot 0 zakken en sluit de debietmeter.
- ◇ De kraan nooit bruusk openen, nooit forceren bij het openen en nooit volledig openzetten. De kraan nooit snel na elkaar open en dicht draaien;
- ◇ De ontspanner niet met een tang vastdraaien. Dit kan de dichting beschadigen of verhitting of vonken veroorzaken;
- ◇ Probeer nooit zelf defecte uitrusting te herstellen (kraan, gasdrukregelaar enz.). Neem contact op met uw apotheker of de leverancier op het telefoonnummer: .....

Vorzorgsmaatregelen

Werken met zuurstof is niet ongevaarlijk. Het thuis opslaan van zuurstof, het gebruik en transport ervan vragen bepaalde voorzorgsmaatregelen. Bij het naleven van de veiligheidsregels zijn de risico's zeer beperkt.

Zuurstof is een oxidatiemiddel. Dit betekent dat in aanwezigheid van brandbare stoffen (vettige stoffen, kleren, brandbare gassen, oplosmiddelen enz.) zuurstof de verbranding activeert en zo personen en voorwerpen blootstelt aan brand - en ontploffingsgevaar.

Om het risico op lekken te voorkomen, vermijd je schokken en zorg je ervoor dat de fles niet omvalt:

- ◆ De fles niet verplaatsen;
- ◆ De fles nooit optillen aan de kraan;
- ◆ Ga na of de verbindingsslang lang genoeg is zodat je kan rondwandelen zonder dat de fles omvalt of de slang klem komt te zitten (bvb. onder een meubel).

Het zuurstofsysteem moet geïnstalleerd en gebruikt worden in een goed verluchte ruimte en op veilige afstand van warmtebronnen, vonken of vlammen en brandbare stoffen.

- ◆ Niet in de zon of aan een venster zetten;
- ◆ Zorg voor voldoende afstand (idealiter 3 meter) tussen de zuurstofbron en:
  - ◇ Een open haard of een vlam (aansteker, lucifer, kaarsen, gaskachel, sigaret enz.);
  - ◇ Een elektrisch toestel (gsm, televisie, microgolfoven, scheerapparaat enz.) en stopcontacten;
  - ◇ Brandbare stoffen (gordijnen, behang enz.);

- ◆ Maak gebruik van proper materiaal, specifiek voor zuurstofbehandeling. Sommige materialen kunnen immers een explosieve chemische reactie met zuurstof veroorzaken. Je kan dit materiaal bekomen bij je apotheker of je zuurstofleverancier;
- ◆ Gebruik geen producten in spuitbussen (haarlak, luchtfrisser enz.) en geen oplosmiddelen (alcohol, benzine, enz.) op of in de buurt van de uitrusting;
- ◆ Breng een draagbare zuurstofbron nooit onder een kledingstuk aan.

Roken in de buurt van zuurstof is gevaarlijk. Rook nooit in de buurt van je zuurstoffles en laat nooit toe dat anderen dat doen. Naast het risico op brandwonden en brand, verergert roken je ademhalingsmoeilijkheden.

Vet en olie kunnen vuur vatten in aanwezigheid van zuurstof. Je moet dus vermijden dat vetstoffen of oliehoudende stoffen in contact komen met de zuurstofinstallatie:

- ◆ Was zorgvuldig je handen met zeep alvorens de zuurstofbron en de accessoires te bedienen;
- ◆ Je mag geen enkel onderdeel van de installatie invetten of smeren. Aangezien zuurstof zeer droog is, is het normaal dat je geknars hoort;
- ◆ Breng nooit een vette stof (bvb. zalf of crème) aan op de huid (gelaat, handen) of in de neus!

Wat moet je doen...

... bij een zuurstoflek:

- ◆ Sluit de kraan of het toevoerventiel van het circuit;
- ◆ Rook niet, veroorzaak geen vlammen of vonken;
- ◆ Ventileer de ruimte gedurende minstens een half uur;
- ◆ Verlaat de ruimte en trek je kleren uit.

... Als het neusmasker of de slang vuur vat:

- ◆ Verwijder het neusmasker en koppel de slang los;
- ◆ Schakel de installatie uit;
- ◆ Blus de vlammen met een deken of een brandblusser;
- ◆ Verlucht de ruimte.

Wat zijn de ongewenste effecten van de behandeling?

Het toedienen van zuurstof met groot debiet kan mogelijk uitdroging van de neusslijmvliezen en bloedingen veroorzaken. De verdroging van de slijmvliezen kan worden beperkt door een goede ventilatie van het huis, door bevochtiging van de atmosfeer of van de neusslijmvliezen met behulp van een fysiologische zoutoplossing, of door de installatie van een luchtbevochtiger aan de uitgang van de zuurstofbron. Breng nooit een vette stof (bvb. zalf of crème) aan op of in de neus!

Het elastiek van het zuurstofmasker of de buisjes van het neusmasker kunnen huidirritatie veroorzaken op de contactpunten. Het gebruik van een ander type zuurstof - of neusmasker, of het aanbrengen van gaaskompressen op de contactpunten kan dat probleem voorkomen. Ook hier is het aanbrengen van vette stoffen ten strengste verboden!

Het gebruik van een groter zuurstofdebiet dan debiet kan hypoventilatie (= vermindering van de frequentie van ademen) en ademhalingsacidose (= verstoring van de zuurtegraad van het bloed) veroorzaken. De symptomen daarvan zijn hoofdpijn, slaperigheid, verwarring, problemen met het bewustzijn, en ademhalingsmoeilijkheden. In dat geval moet je onmiddellijk contact opnemen met je arts.

Verzekeringen

Breng je verzekeringsmaatschappij op de hoogte dat je thuis beschikt over een installatie voor zuurstof en - in het desbetreffende geval - in je wagen. Je hebt best ook een brandblusser in de buurt van je zuurstofinstallatie.

Transport en reizen

Tijdens het transport worden de zuurstofflessen bij voorkeur rechtop gehouden. Maak ze ook stevig vast zodat ze niet kunnen omvallen. Het voertuig moet ook goed worden verlucht.

Als je een reis naar het buitenland plant, moet je je informeren bij je ziekteverzekering over de terugbetaling van medische verzorging in het buitenland. Neem ten laatste 1 maand voor je vertrek contact op met je apotheker of je zuurstofleverancier voor het organiseren van de bevoorrading ter plaatse.

Als je het vliegtuig wil nemen of naar een hooggelegen bestemming wil vertrekken, vraag dan eerst en vooral aan je arts of je toestand dat toelaat. In bepaalde gevallen is het nodig het zuurstofdebiet tijdens de reis en het verblijf op de hooggelegen plaats te verhogen.

Vraag ook aan de transportmaatschappij (vliegtuig, trein, schip, autobus) of ze de zuurstof wil transporteren en welke voorwaarden hieraan verbonden zijn. Vaak zal men een attest vragen van de behandelende arts.

Hygiëne - instructies

- ◆ Spoel de uiteinden van het neusmasker (openingen aan de onderkant) dagelijks met stromend water;
- ◆ Verwijder vocht dat zich in de slang bevindt door de slang gedurende enkele seconden rechtstreeks op de zuurstofuitgang met maximumdebiet aan te sluiten;
- ◆ Spoel de herbruikbare luchtbevochtiger dagelijks of om de twee dagen met warm water en vul hem met gedistilleerd of mineraal water;
- ◆ Vervang elke maand het neus - of zuurstofmasker, de slang en de luchtbevochtiger;
- ◆ Reinig de buitenkant van de installatie met een propere en droge of lichtjes vochtige doek. Gebruik geen aceton, alcohol of een ander ontvlambaar product.

Wanneer moet je je arts raadplegen?

Raadpleeg onmiddellijk je arts als je de volgende symptomen vaststelt:

- ◆ Hoofdpijn;
- ◆ Slaperigheid, verwarring, bewustzijnsproblemen;
- ◆ Verergering van je ademhalingsmoeilijkheden;
- ◆ Verergering van de ademnood als je neerligt;
- ◆ Vastzittende luchtwegen (hoest, fluïmen);
- ◆ Het uitbreken van blauwzucht (lippen en uiteinden van de handen worden blauw);
- ◆ Koorts;
- ◆ Opgezwollen benen.

Stempel apotheek